

Ганна Бевз

Науковий керівник:

д.і.н., проф. Кривошея Ір.І.

ІДЕНТИЧНІСТЬ КАТАЛОНСЬКОГО РЕГІОНУ КРІЗЬ ПРИЗМУ ТВОРЧОСТІ А. ГАУДІ

Сучасної Барселони не існувало б без надзвичайно яскравих і оригінальних робіт Антоніо Гауді. Особистість архітектора, котрого чимало людей називає генієм модернізму, не піддається жодній класифікації. Архітектура майстра вписується до рамок періоду модернізму, але унікальний характер найкращих робіт, інтровертність і загадковість самої постаті художника виділяють А. Гауді серед сучасників. Гауді – геній, який набагато випередив свій час. Більшість його проектів зроблено і реалізовано у Барселоні.

Про Антоніо Гауді написано чимало. Значний фактичний, біографічний і аналітичний матеріал з проблем життя і творчості Антоніо Гауді, міститься у монографії Бассегоди Нонеля «Антоніо Гауді», Касанеллеса «Нове бачення Гауді», Хуана У. Массо «Гауді: людина і творчість», у роботах М.А. Криппи, Гіза Ван Хенсбергена, Райнера Цербста, Л.Боне, Д. Монтеса, Дж. Роу [1; 5].

Творчість цього майстра наклала відбиток на архітектурне обличчя столиці Каталонії. Думки про роботи архітектора завжди розділялися, багато хто не розумів його мистецтва. Будинки А.Гауді нагадують замки з казок, які потрапили у реальність [3, с.165].

Відданість А. Гауді каталонському націоналізму в поєднанні з його прихильністю до католицької віри, стала суттєвим соціальним та культурним фактором, що наповнив його архітектурні твори. Ці аспекти роботи А.Гауді можна досліджувати детальніше, аналізуючи розвиток сучасних напрямків у розвитку архітектури. Основою цих процесів залишається національна та духовна унікальність Каталонії, яка розвивалась протягом століть [5, с.34].

Про те, що Каталонія і її столиця Барселона – це не зовсім Іспанія, необізнаний іноземець дізнається тільки опинившись у цій північно-східній області країни. Зате дізнається на кожному кроці. Коріння самобутності, звичайно, сягають глибини століть. Будь-який справжній каталонець може годинами доводити, що він та його співвітчизники не іспанці, а, може навіть, скоріше французи, подібні до гасконців [2].

Прагнення багатьох каталонців отримати незалежність має глибоке історичне коріння. Цей регіон пережив за свою історію багато періодів посилення автономії, на зміну яким приходили обмеження свобод та репресії [3]. Проте ці перешкоди не тільки не зламали прагнення каталонців здобути незалежність, а навпаки згуртували їх спільноту,

допомогли кристалізувати власне самобутнє світосприйняття та культуру.

У останні десятиліття XIX ст. Барселона вперше за багато століть несподівано опинилася в авангарді світових мистецьких тенденцій. З каталонським модернізмом, або як його називають тут – ар-нуво, передусім, асоціюються будівлі А.Гауді. Хоча його творчість надто індивідуальна, щоб зводити її до одного стилю. До часу появи цього стилю (1880-ті) Каталонія, що століттями знаходилася на задвірках Іспанії, перетворилася в найбагатшу та розвинутішу частину країни. Голови новому поколінню місцевої буржуазії паморочили п'янкі ідеали каталонського національного відродження і саме в модернізмі вони знайшли своє мистецтво. Одночасно передове та сучасне, що представляло нову Каталонію Європі і світу, використовувало найбільш футуристичні матеріали та революційні будівельні рішення – та одночасно глибоко вкорінене у прекрасному каталонському минулому та народних ремісничих традиціях. Архітектура створювала певний загальний фон для жителів міста, допомагала самоідентифікуватися в рамках сучасності та давала впевненість у майбутньому [5, с. 32].

Архітектура Барселони змінилася під впливом А. Гауді та його готовністю відвернутися від усталених поглядів того часу. Інші архітектори та художники не хотіли віддалятися від традиційних художніх рухів. Однак А.Гауді прагнув використовувати прийоми різних художніх напрямів для створення дизайну, який був би корисним для міста і кожного його жителя.

Барселона цікава в багатьох відношеннях, але, насамперед, як місто з будівлями А. Гауді, що притягують туристів з усього світу [4, с. 6]. Наразі А. Гауді є архітектором, який тісно пов'язаний з одним містом – Барселеною[1, с.23].

Будівлі А. Гауді, такі як «Саграда Фамілія», «Каса Міла», «Парк Гуель» мають вплив на Барселону. Ставши творцем сучасного образу Барселони, А.Гауді допоміг іншим архітекторам відмовитися від ідей тодішнього магістрального художнього руху і ставати новаторами. Його шедеври впливають на культуру, розвиток туризму в Барселоні, а відтак і на економіку краю. Абстрактний вигляд став культурою Барселони, її візитівкою, а ім'я Антоніо Гауді – фірмовим знаком міста. А. Гауді завжди буде мати тісний зв'язок з Барселеною та Каталонією завдяки його впливу на місто та ідеям, які спонукають до творчості наступні покоління каталонців [7, с.4].

Список використаних джерел:

1. Бассегода Нонель Х. Антонио Гауди / пер. с исп. М. Гарсиа Ордоньес: под ред. В.Л Глазычева. М.: Стройиздат, 1986. 208 с.
2. Кречетников А. История сепаратизма: почему Каталония обособляет себя от Испании) [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.bbc.com/russian/features-41474084>
3. Мюллер М. Сааков В. Каталонці та привид незалежності: невідома катастрофа [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.dw.com/uk /a-40870816>
4. Потаев Г. А. «Архитектурные иконы» в системе туризма. Архитектура и строительство. 2014. № 4. С. 26 – 30.
5. Роу Дж. Гауди. Архитектор и художник. М: Белый Город, 2009. 404 с.
6. Шашкова В. А. Антонио Гауди и его вклад в архитектуру Испании / Язык и культура: сборник статей XXVII Международной научной конференции. Томск, 2017. С. 164–166.
7. Cline E. The Lasting Relationship between Antonio Gaudin and Barcelona, Spain / The College at Brockport. 2011. 31 p.

Дмитро Безверхній
Науковий керівник:
д.і.н., проф. Кривошея Ір.І.

**СВІТЛО ТА ТІНІ СОЛДАТСЬКОГО ОСТРОВА: СУЧАСНА
ІНТЕРПРЕТАЦІЯ СТАЛИХ ПОНЯТЬ В ІСТОРИЧНОМУ
КОНТЕКСТІ**

Історія не припиняє пошуків нових сфер дослідницької діяльності. Однією з таких сфер є дослідження історії повсякденного життя людей, в тому чи іншому розрізі історичного часу.

Пушкарьова Н. визначає повсякденність як реальність, що інтерпретується людьми і має для них суб'єктивну значущість як цілісний життєвий світ [4, с.176]. Частиною цього світу виступають не тільки матеріальні предмети чи духовні надбання, а й художні тексти. Літературні тексти, можуть виступати цінним історичним джерелом, змальовуючи, поміж рядків, важливі обставини життя суспільства, крізь його переосмислення автором. За таких умов художній твір перетворюється із «вигадки» на «збірник» історичного знання.

Актуальність даного питання зумовлена переосмисленням колишніх норм та намаганням випрацювати нові, шляхом часткової руйнації сталих історичних понять. Метою роботи є висвітлення цієї проблеми на прикладі детективного роману Агати Крісті «Десять негрят», крізь призму повсякдення, послуговуючись працями Дж. Каррана, О. Хан, О. Коляструк,